

w sprawie wniosku Uniwersytetu SWPS w Warszawie o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku psychologia prowadzonego w Filii w Katowicach Uniwersytetu SWPS w Warszawie na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

§ 1

utrzymuje w mocy uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 708/2025 dnia 4 września 2025 r. w sprawie oceny programowej kierunku psychologia prowadzonego w Filii w Katowicach Uniwersytetu SWPS w Warszawie na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia, dodatkowe informacje i dokumenty uzupełniające przedstawione we Uniwersytecie SWPS w Warszawie o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku psychologia prowadzonego w Filii w Katowicach Uniwersytetu SWPS w Warszawie na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim nie uzasadniają zmiany pozytywnej z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat, wyrażonej w § 1 uchwały nr 708/2025 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 4 września 2025 r.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Filii w Katowicach Uniwersytetu SWPS w Warszawie nie w pełni umożliwia studentom kierunku psychologia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się,

3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie
– zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 2:

Nieuprawnione, w świetle przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, prowadzenie przez Filię w Katowicach Uniwersytetu SWPS w Warszawie jednolitych studiów magisterskich na kierunku psychologia w formie niestacjonarnej dla licencjatów i magistrów, których to czas trwania określono na min. 7 semestrów. Zgodnie z art. 65 ust. 3 ww. ustawy

jednolite studia magisterskie powinny trwać od 9 do 12 semestrów i jednocześnie brak w niej norm pozwalających uczelni na skrócenie okresu trwania studiów dla ogółu studentów przez wskazanie tego w programie studiów. Program oferowany przez Filię w Katowicach Uniwersytetu SWPS, określony jako „jednolite studia magisterskie w indywidualnej organizacji studiów”, przewiduje ich realizację w ciągu 7 semestrów, co stanowi naruszenie regulacji ustawowych. Dodatkowo zaplanowany nakład pracy studenta (42–49 ECTS na semestr, z wyjątkiem ostatniego) przekłada się na od 70 do 82 godzin tygodniowo, co jest trudne do zrealizowania, zwłaszcza na studiach niestacjonarnych. W efekcie osiągnięcie wymaganych 300 punktów ECTS oraz zakładanych efektów uczenia się w tak skróconym czasie jest niemożliwe. W odpowiedzi na zarzut i związane z nim zalecenie Uczelnia poinformowała, iż przeprowadzona została kompleksowa weryfikacja dokumentacji, treści na stronie oraz materiałów promocyjnych dotyczących jednolitych studiów magisterskich na kierunku psychologia. Uczelnia przyznaje, iż w wyniku przeglądu tych źródeł zidentyfikowano występowanie zapisów mogących wprowadzać w błąd – m.in. nazwę „Program Psychologia dla magistrów i licencjatów”, sugerującą odrębny kierunek, podczas gdy Uczelnia prowadzi wyłącznie kierunki zatwierdzone przez właściwego ministra. W związku z tym, jak informuje Uczelnia, nazwę usunięto: nie widnieje ona w projekcie uchwały rekrutacyjnej kierowanej na posiedzenie senatu 27 czerwca 2025 r. (po przyjęciu do publikacji w BIP) oraz została skreślona ze stron internetowych.

Filia w Katowicach Uniwersytet SWPS przedstawia w odpowiedzi argumenty przemawiające za możliwością skrócenia czasu trwania studiów dla osób posiadających tytuł zawodowy magistra lub licencjata, wskazując na:

1. podstawę prawną: art. 85 ust. 1 pkt 1–2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (uznawanie osiągnięć/ECTS i IOS) oraz autonomię uczelni (zagwarantowaną Konstytucją RP art. 70 ust. 5, art. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce; orzecznictwo TK i NSA), jak również brak przepisu zakazującego IOS „z urzędu”;
2. fakt, iż osoby posiadające tytuł zawodowy magistra lub licencjata realizują ten sam program kierunku psychologia: studia mają wymiar 10 semestrów i 300 ECTS, co oznacza, w opinii Uczelni, iż skrócenie dotyczy indywidualnego toku przez uznanie wcześniej osiągniętych efektów, a nie „alternatywnego” kierunku.

W odpowiedzi Uczelnia podkreśla również, iż „przykładowo zwolnienie z zajęć za 49 ECTS i tak związane jest z koniecznością uzyskania 251 ECTS, tj. ok. 8⅓ semestru”. Uczelnia podnosi również w odpowiedzi realność obciążeń przy skróceniu czasu trwania studiów, wskazując, iż przy przyspieszeniu o ok. 20% średnio na rok na I roku obciążenie wynosi 33 ECTS w semestrze zimowym i 34 ECTS w letnim, a w razie przeszacowania możliwości student może wrócić do standardowego harmonogramu. Uczelnia dodaje też, że osoby po innych studiach są zwykle lepiej przygotowane, bardziej zmotywowane i sprawniej organizują naukę – ok. 60% z nich kończy studia przed upływem 8 semestrów.

W odpowiedzi zostały wymienione również tymczasowe działania naprawcze wprowadzone po uwagach zespołu oceniającego: usunięcie mylącej nazwy „Program Psychologia dla magistrów i licencjatów” z dokumentów (projekt nowej uchwały rekrutacyjnej skierowany na senat 27 czerwca 2025 r.) oraz ze stron internetowych, wycofanie poglądowego harmonogramu przyspieszonej ścieżki ze strony WWW, aby nie sugerować gwarancji ukończenia studiów w okresie 3,5 roku, kompleksowa weryfikacja dokumentacji formalnej, treści na stronie i materiałów promocyjnych dotyczących jednolitych studiów magisterskich na kierunku psychologia. Na tej podstawie Uczelnia wnosi o odstąpienie od zalecenia dotyczącego

wydłużenia okresu realizacji, podkreślając, że skrócenie jest rezultatem indywidualnej weryfikacji efektów uczenia się i mieści się w granicach prawa.

Jednocześnie Uczelnia – odpowiadając na zarzut 2 dotyczący zakresu oceny w kryterium 3, dotyczący nieprawidłowości w zakresie warunków przyjęcia na niestacjonarne jednolite studia magisterskie dla licencjatów i magistrów trwające 7 semestrów, ściśle wiążący się z powyższym zarzutem, dotyczącym zakresu oceny w kryterium 2 – zapewnia, iż „dla wszystkich kandydatów na studia jednolite magisterskie na kierunku psychologia (w tym ubiegających się o przyznanie indywidualnej organizacji studiów) wprowadzone zostaną jednolite zasady rekrutacji w oparciu o listy rankingowe”.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stoi na stanowisku, iż podjęte przez Uczelnię działania naprawcze oraz wysunięte argumenty o charakterze prawnym nie usuwają istoty powyższego zarzutu, tj. systemowego skrócenia określonego w ustawie czasu trwania jednolitych studiów magisterskich dla osób posiadających tytuł zawodowy magistra lub licencjata. Wcześniejsze rozwiązanie, polegające na oferowaniu wprost jednolitych studiów magisterskich na kierunku psychologia dla magistrów i licencjatów, w formie niestacjonarnej, których czas trwania określony był na min. 7 semestrów, a w nagłówku programu tych studiów znajdowało się określenie poziomu studiów: „jednolite studia magisterskie w indywidualnej organizacji studiów” i harmonogram ich realizacji obejmował 7 semestrów, zostało zastąpione równie nieakceptowalnym wewnątrzuczelnianym tworem normatywnym nieznajującym umocowania w przepisach prawa szkolnictwa wyższego, polegającym na wprowadzeniu „możliwości przyznawania i prowadzenia studiów w trybie indywidualnej organizacji studiów przyznanej z urzędu”. Przedstawienie w odpowiedzi Uniwersytetu argumentacji, iż uprawnienie Uczelni do wprowadzenia takiego rozwiązania miałoby wynikać z postanowień Konstytucji RP, zapewniającej autonomię szkół wyższych na zasadach określonych w ustawie, nie ma uzasadnienia, gdyż zgodnie z postanowieniami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (art. 9 ust. 2) uczelnia jest autonomiczna na zasadach określonych w ustawie. Ustawa zaś nie przewiduje wszczynania z urzędu postępowania w sprawie odbywania studiów według indywidualnej organizacji studiów, a brak wyraźnego zakazu takiego rozwiązania w ustawie nie tworzy podstawy prawnej do jego stosowania. W praktyce kształcenia w szkołach wyższych indywidualna organizacja studiów jako ustawowe uprawnienie studenta (a nie kandydata na studia, grupy studentów lub grupy kandydatów) jest instrumentem stosowanym w wyjątkowych okolicznościach, dostosowanym do indywidualnych potrzeb konkretnego studenta. Powszechne stosowanie indywidualnej organizacji studiów „z urzędu” do systemowego skracania okresu trwania studiów prowadzi do obejścia norm ustawowych regulujących minimalny czas trwania studiów na określonym poziomie (w tym przypadku na poziomie jednolitych studiów magisterskich) i realny nakład pracy studenta w semestrze. Odbywanie studiów według indywidualnej organizacji studiów stanowi uprawnienie jednostkowe uruchamiane wolą studenta (nie osoby ubiegającej się o przyjęcie na studia). Wprowadzenie wszczynania z urzędu postępowania w sprawie przyznania dla całej grupy osób ubiegających się o przyjęcie na studia (w sytuacji, gdy odbywanie studiów wedle indywidualnej organizacji jest uprawnieniem studenta) kreuje wyłącznie pozorną indywidualizację, w istocie odtwarzając odrębny wariant programu bez podstawy ustawowej, niweczy cechę indywidualności instrumentu, jakim jest indywidualna organizacja studiów, a jego ukrytym celem jest usankcjonowanie systemowego skrócenia ustawowego minimalnego czasu trwania studiów.

Chociaż nazwa „Program Psychologia dla magistrów i licencjatów” rzeczywiście nie występuje już w załączniku nr 1 do uchwały nr 76/2025 Senatu Uniwersytetu SWPS z dnia 27 czerwca 2025 roku w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia na Uniwersytecie SWPS w roku akademickim 2026/2027 [dostęp: <https://bip.swps.pl/artukul/warunki-tryb-oraz-termin-rekrutacji-2026-2027>, odczyt: 2025-08-17], to na stronie internetowej Filii w Katowicach rekrutacja na studia niestacjonarne jednolite magisterskie dla magistrów i licencjatów nadal jest wyodrębniona jako niezależna jednostka rekrutacyjna [dostęp: <https://swps.pl/struktura/wydzial-psychologii-katowice>, odczyt: 2025-08-17], czyli usunięto wprowadzić nazwę „Program Psychologia dla magistrów i licencjatów”, ale niezmiennie prowadzona jest rekrutacja na odrębny „tryb” „jednolitych studiów magisterskich dla magistrów i licencjatów”.

Tymczasem ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce określa zamknięte katalogi poziomów (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, art. 64 ust. 1), profili (profil praktyczny, profil ogólnoakademicki, art. 64 ust. 2) oraz form studiów (stacjonarna i niestacjonarna, art. 63 ust. 1). Zarazem, jeśli katalog określony w ustawie czegoś nie przewiduje, nie oznacza, że dozwolone jest milcząco utworzenie jakiegoś dodatkowego poziomu, profilu lub formy studiów, przeciwnie: jest to niedozwolone. W ustawie nie przewidziano jednolitych studiów magisterskich dla magistrów i licencjatów ani też możliwości realizacji studiów prowadzonych na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz określonej formie „w ramach indywidualnej organizacji studiów”. Jednocześnie ustawa Prawo o szkolnictwie wyższego i nauce zapewnia studentowi – czyli osobie, która nabyła prawa studenta, tj. została przyjęta na studia w drodze wpisu na listę studentów (art. 72 ust. 2) i złożyła ślubowanie (art. 83) (w tym studentowi posiadającemu tytuł zawodowy magistra lub licencjata lub równorzędny) – prawo do przenoszenia i uznawania punktów ECTS oraz odbywania studiów według indywidualnej organizacji studiów (art. 85 ust. 1 pkt 1 oraz 2).

Poza względami prawnymi należy tu wziąć pod uwagę także względy językowe. Nazwa „Psychologia w ramach indywidualnej organizacji studiów” (występująca w przepisach uchwały rekrutacyjnej na rok 2026/2027) jest pod względem językowym wewnątrznie sprzeczna – przymiotnik *indywidualny* oznacza dostosowanie do konkretnej osoby. Indywidualna organizacja studiów dla ogółu jest zatem sprzecznością pojęciową – indywidualna organizacja studiów zastosowana wobec ogółu osób ubiegających się o przyjęcie na studia określone jako „Psychologia w ramach indywidualnej organizacji studiów”, posiadających tytuł zawodowy magistra lub licencjata, traci właściwość indywidualności i w istocie staje się odrębnym wariantem programu, który wymagałby odrębnych podstaw, których brak w przepisach prawa. Zapisy uchwały nr 76/2025 Senatu Uniwersytetu SWPS z dnia 27 czerwca 2025 roku w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia na Uniwersytecie SWPS w roku akademickim 2026/2027 nie potwierdzają też deklaracji zawartej w odpowiedzi Uczelni, iż „dla wszystkich kandydatów na studia jednolite magisterskie na kierunku psychologia (w tym ubiegających się o przyznanie indywidualnej organizacji studiów) wprowadzone zostaną jednolite zasady rekrutacji w oparciu o listy rankingowe”.

Po pierwsze, z uchwały nie wynika jednoznacznie, iż postępowanie rekrutacyjne na studia jednolite magisterskie na kierunku psychologia w roku 2026/2027 zostanie przeprowadzone w oparciu o listę rankingową. W uchwale dopuszcza się pięć form postępowania rekrutacyjnego, lista rankingowa jest tylko jedną z form, forma rekrutacji na określony kierunek jest zaś podawana w szczegółowych zasadach postępowania rekrutacyjnego, ustalanych przez rektora w drodze zarządzenia (§ 12), przy czym w przypadku studiów, na których językiem

wykładowym jest język polski, rektor ma na to czas (jeśli chodzi o rekrutację na rok akademicki 2026/2027) do 31 marca 2026 r. (§ 22).

Po drugie, zapisy uchwały nr 76/2025 Senatu Uniwersytetu SWPS z dnia 27 czerwca 2025 roku potwierdzają, że rekrutacja na „Psychologię w ramach indywidualnej organizacji studiów” (tą nazwą zastąpiono wcześniejszą: „Program Psychologia dla magistrów i licencjatów”) jest rekrutacją na odrębną ścieżkę, określoną warunkami odrębnymi od tych, które obowiązują w ramach rekrutacji na jednolite studia magisterskie na kierunku psychologia. Jako dowód można wskazać szereg odrębnych zapisów w uchwale rekrutacyjnej na rok 2026/2027 obowiązujących wyłącznie „osoby kandydujące, ubiegające się o przyjęcie na kierunek studiów wskazany w Wykazie kierunków w ramach Studiów realizowanych od semestru wyższego niż pierwszy lub Psychologii w ramach indywidualnej organizacji studiów”, przy czym należy zaznaczyć, iż w uchwale rekrutacyjnej na rok 2026/2027 z możliwości ubiegania się o przyjęcie na studia w ramach studiów realizowanych od semestru wyższego niż pierwszy wyłączony jest kierunek psychologia (§ 3 ust. 5 uchwały nr 75/2005). Fakt, że poza zastąpieniem nazwy „Program Psychologia dla magistrów i licencjatów” nazwą „Psychologii w ramach indywidualnej organizacji studiów” sposób postępowania nie uległ zmianie w stosunku do sytuacji zastanej w czasie oceny programowej, potwierdza § 6 ust. 6 uchwały, w którym stwierdza się, że „w postępowaniu rekrutacyjnym na Psychologię w ramach indywidualnej organizacji studiów, Dziekan właściwego wydziału, zgodnie z Regulaminem studiów, wydaje opinię wskazującą: 1) możliwość uznania zaliczeń uzyskanych w innej uczelni na poczet realizacji programu studiów, 2) semestr roku akademickiego i semestr studiów, od którego dana osoba może podjąć realizację studiów w Uczelni, oraz ewentualne przedmioty do uzupełnienia oraz termin ich uzupełnienia – stosując wytyczne określone w Regulaminie studiów”, a także treść § 2 ust. 2: „Wszczęcie postępowania rekrutacyjnego na Studia realizowane od semestru wyższego niż pierwszy lub na Psychologię w ramach indywidualnej organizacji studiów skutkuje wszczęciem z urzędu postępowania w sprawie przyznania indywidualnej organizacji studiów, o której mowa w § 15 ust. 4 Regulaminu studiów”. Wszczynianie „z urzędu” postępowania w sprawie przyznania indywidualnej organizacji studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na psychologię w ramach indywidualnej organizacji studiów stanowi także dowód ich wyjątkowego i odrębnego traktowania. W stosunku do osoby ubiegającej się o przyjęcie na jednolite studia magisterskie na kierunku psychologia nie wszczyna się takiego postępowania z urzędu. Zgodnie z regulaminem studiów (i zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego) osoby te mogą złożyć wniosek o odbywanie studiów w ramach indywidualnej organizacji, dopiero będąc studentami oraz znajdując się w sytuacji faktycznie uniemożliwiającej kontynuowanie studiów w zwykłej organizacji. Przyznanie studentowi prawa do odbywania studiów w ramach indywidualnej organizacji następuje maksymalnie na jeden rok akademicki (§ 15, ust. 6 oraz 7). Osobom, w stosunku do których wszczęto postępowanie o odbywanie studiów w ramach indywidualnej organizacji z urzędu, po wszczęciu procedury rekrutacyjnej, po ich przyjęciu na studia indywidualna organizacja studiów jest przyznawana bez wniosku i na cały okres trwania studiów (§ 15, ust. 4 oraz 5). Przyjęcie wyjątkowych przepisów regulaminowych w stosunku do osób, dla których wszczęto zostało postępowanie w sprawie przyznania indywidualnej organizacji studiów z urzędu, narusza zasady równego traktowania i transparentności działania. Osoby te nie muszą bowiem wykazywać, że „znajdują się w sytuacji faktycznie uniemożliwiającej kontynuowanie studiów w zwykłej organizacji”, ich sytuacja została uznana za taką „z urzędu”.

Odrębności postępowania rekrutacyjnego na psychologię w ramach indywidualnej organizacji studiów dowodzi też fakt, iż zgodnie z treścią § 9 ust. 1 pkt 5 wymagane są od nich dodatkowe dokumenty: „a) dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich jego odpis, albo – w przypadku osób, które ukończyły studia, ale nie posiadają jeszcze dyplomu – zaświadczenie o ukończeniu studiów wraz z kartą przebiegu studiów; b) dokumentacja potwierdzająca osiągnięcie efektów uczenia się, w tym stopień ich osiągnięcia, tj. suplement do dyplomu albo czytelny i kompletny (w zakresie ocen i liczby godzin) indeks studiów pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, albo indeks studiów pierwszego stopnia i drugiego stopnia, albo karta przebiegu studiów zawierająca wymagane oceny i liczbę godzin”. Ponadto zgodnie z § 9 ust. 2 „W ramach rekrutacji na Psychologię w ramach indywidualnej organizacji studiów oraz w ramach rekrutacji na Studia realizowane od semestru wyższego niż pierwszy osoba kandydująca fakultatywnie może przedstawić dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jego odpis. Przedstawienie dodatkowej dokumentacji może mieć wpływ na ocenę możliwości uznania i przeniesienia większej liczby punktów ECTS na poczet programu studiów realizowanego w Uniwersytecie SWPS”. W oparciu o te dokumenty „Dziekan właściwego wydziału, zgodnie z Regulaminem studiów, wydaje opinię wskazującą: 1) możliwość uznania zaliczeń uzyskanych w innej uczelni na poczet realizacji programu studiów, 2) semestr roku akademickiego i semestr studiów, od którego dana osoba może podjąć realizację studiów w Uczelni, oraz ewentualne przedmioty do uzupełnienia oraz termin ich uzupełnienia - stosując wytyczne określone w Regulaminie studiów” (§ 6 ust. 6 uchwały rekrutacyjnej na rok akademicki 2026/2027). Regulamin studiów w § 14 ust. 3 stanowi, iż „Zaliczenie można uznać wyłącznie wtedy, gdy zostały spełnione łącznie następujące przesłanki: 1) zaliczenie zostało uzyskane w toku kształcenia w uczelni działającej w oparciu o przepisy prawa polskiego, z zastrzeżeniem ust. 5 [dotyczącego zaliczenia uzyskanego w uczelni zagranicznej, dla której to sytuacji określono odrębne zasady], 2) program zaliczonego przedmiotu i jego efekty uczenia się są zgodne z programem i efektami uczenia się przedmiotów przewidzianych w programie studiów na kierunku, na którym student studiuje”. W oparciu o dokumenty, które składa dodatkowo osoba ubiegająca się o przyjęcie na psychologię w ramach indywidualnej organizacji studiów, nie jest możliwe dotrzymanie zasad określonych w regulaminie studiów podczas wydawania przez dziekana opinii w sprawach określonych w § 6 ust. 6 uchwały rekrutacyjnej na rok akademicki 2026/2027, tj. w sprawie: 1) możliwości uznania zaliczeń uzyskanych w innej uczelni na poczet realizacji programu studiów, 2) semestru roku akademickiego i semestru studiów, od którego dana osoba może podjąć realizację studiów w Uczelni, oraz ewentualnych przedmiotów [zajęć] do uzupełnienia oraz terminu ich uzupełnienia. Żaden z wymienionych w uchwale rekrutacyjnej dodatkowych dokumentów nie zawiera informacji o efektach uczenia się zakładanych dla zajęć objętych programem studiów, na których kandydat uzyskał tytuł zawodowy licencjata lub magistra, a to uniemożliwia wydanie opinii w sprawie 1, ponieważ jednym z warunków uznania zaliczenia jest, by program zaliczonych zajęć i określone dla nich efekty uczenia się były zgodne z programem i efektami uczenia się sformułowanymi dla zajęć przewidzianych w programie studiów na kierunku, na którym student studiuje (w tym przypadku: zamierza studiować). W konsekwencji nie może być też wydana opinia w sprawie 2 ani też ustalony indywidualny plan studiów, o którym mowa w § 15 ust. 5 regulaminu studiów.

Ponadto, biorąc pod uwagę względy jakościowe, na jednolitych studiach magisterskich nie mogą być uznawane zaliczenia zajęć (a więc efekty uczenia się) uzyskane na studiach pierwszego stopnia (kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata lub

równorzędnym), ponieważ są one przypisane do poziomu 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji, gdy tymczasem efekty uczenia się zakładane dla jednolitych studiów magisterskich są przypisane do poziomu 7. PRK. Brak tożsamości poziomów PRK i zasada zgodności efektów uczenia się zakładanych dla studiów na określonym poziomie i profilu z odpowiednim poziomem PRK wykluczają możliwość przeniesienia efektów uczenia się osiągniętych na studiach pierwszego stopnia na studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie.

W ograniczonym stopniu uwzględnia się też taki aspekt jakościowy jak utrata aktualności osiągniętych wcześniej efektów uczenia się. Wprawdzie regulamin stanowi, iż dziekan może odmówić uznania zaliczenia, jeśli ocena została uzyskana wcześniej niż 5 lat przed złożeniem wniosku, ale nie jest to obligatoryjne.

Należy też zauważyć, że terminologia stosowana w regulaminie studiów oraz w uchwale rekrutacyjnej, w których jest mowa o uznaniu zaliczenia [przedmiotu] uzyskanego w innej uczelni, jest niezgodna z terminologią stosowaną w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w której jest mowa o prawie studenta do przenoszenia i uznawania punktów ETCS, co jednoznacznie łączy się nie z uznawaniem zaliczeń poszczególnych zajęć, lecz z uznawaniem efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni, albowiem zgodnie z art. 67 ust. 2 przywołanej ustawy punkty ECTS stanowią miarę średniego nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania efektów uczenia się.

Wszystkie przetoczone wyżej cytaty z uchwały nr 76/2025 Senatu Uniwersytetu SWPS z dnia 27 czerwca 2025 roku w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia na Uniwersytecie SWPS w roku akademickim 2026/2027 przeczą zawartemu w odpowiedzi Uczelni zapewnieniu, iż „kandydat ubiegający się o indywidualną organizację studiów od naboru na rok akademicki 2026/2027 podlega tym samym zasadom rekrutacji, co kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia realizowane zgodnie ze standardowym harmonogramem realizacji programu studiów”. Ponadto, gdyby tak było, nie istniałaby potrzeba składania dodatkowych dokumentów potwierdzających dotychczasowe osiągnięcia w systemie szkolnictwa wyższego, gdyż zgodnie z odpowiedzią na zarzut 2 w zakresie oceny w kryterium 3 „Dla wszystkich kandydatów na studia jednolite magisterskie na kierunku psychologia (w tym ubiegających się o przyznanie indywidualnej organizacji studiów) wprowadzone zostaną jednolite zasady rekrutacji w oparciu o listy rankingowe. Brane będą pod uwagę dwa dowolne, najlepiej zdane przedmioty w części pisemnej matury, przeliczane na punkty”. W myśl § 13 ust. 1 uchwały rekrutacyjnej na rok akademicki 2026/2027 „Jeżeli postępowanie rekrutacyjne przewiduje sporządzanie list rankingowych, oznacza to przyjęcie osób kandydujących, które uzyskały najwyższe wyniki punktowe w postępowaniu rekrutacyjnym i zostały zakwalifikowane do list rankingowych sporządzanych zgodnie z harmonogramem naborów, do wyczerpania limitu miejsc”. Zatem zgodnie z zapewnieniami Uczelni w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego wszyscy kandydaci na jednolite studia magisterskie powinni najpierw przejść przez procedurę kwalifikacji do listy rankingowej na podstawie wyników matury (przy czym zgodnie z uchwałą rekrutacyjną procedura ta odbywa się w ramach 2 naborów głównych i ewentualnych 6 naborów uzupełniających), a następnie kandydaci legitymujący się dyplomem licencjata lub magistra, jeśli znajdą się na liście rankingowej, mogą wpisać się na listę studentów i złożyć ślubowanie, uzyskując w ten sposób status studenta, który daje im prawo do przenoszenia i uznawania punktów ECTS oraz odbywania studiów według indywidualnej organizacji studiów. Nie ma uzasadnienia, ani prawnego, ani logicznego, ani jakościowego, dla tworzenia odrębnych ścieżek rekrutacyjnych na studia na kierunku psychologia oraz dla wprowadzenia niemającego

podstaw prawnych tworu „psychologia w ramach indywidualnej organizacji” studiów, jak również dla nieuprawnionego wszczynania „z urzędu” postępowania w sprawie odbywania studiów według indywidualnej organizacji, a także dla określania na etapie rekrutacji na studia możliwości uznania zaliczeń (a właściwie uznania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego). Wszystkie te procedury – przenoszenie i uznawanie punktów ECTS, rozpatrywanie wniosków o indywidualną organizację studiów, skutkującą ewentualnym skróceniem ich odbywania w indywidualnych, uzasadnionych przypadkach – zgodnie z literą i duchem prawa powinny się odbyć po uzyskaniu statusu studenta przez osoby ubiegające się o przyjęcie na jednolite studia magisterskie na kierunku psychologia, wedle zapewniających równe szanse dla wszystkich kandydatów podstaw przyjęcia na studia i kryteriów kwalifikacji. Warto jeszcze zauważyć, iż w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w sposób jednoznaczny został określony zamknięty katalog dokumentów, które są przedstawiane przez osobę ubiegającą się o przyjęcie na jednolite studia magisterskie (art. 69 ust. 2) oraz katalog podstaw przyjęcia na jednolite studia magisterskie (art. 70 ust. 3). Ani w katalogu dokumentów, ani w katalogu podstaw przyjęcia na jednolite studia magisterskie nie ma dyplomu ukończenia studiów wyższych jako dokumentu, który powinna posiadać osoba ubiegająca się o przyjęcie na jednolite studia magisterskie; nie ma tam również wyników uzyskanych na studiach i osiągniętych efektów uczenia się jako podstawy przyjęcia na te studia. Obok przedstawionych wyżej argumentów o charakterze prawnym i jakościowym, przemawiających za odrzuceniem rozwiązania proponowanego w odpowiedzi Uniwersytetu na raport zespołu oceniającego dotyczącej powyższego zarzutu i związanego z nim zalecenia, należy także wysunąć argument związany z odpowiedzialnością Uczelni za zachowanie należytej staranności w procesie kształcenia. Kształcenie psychologów wiąże się z odpowiedzialnością za przyszłe oddziaływanie na zdrowie i dobrostan ludzi. Uczelnia powinna dążyć do pełnej realizacji kształcenia w swoich ramach i pod własnym nadzorem nad jakością (poznanie studenta, monitorowanie postępów, spójność treści) i raczej unikać mechanizmów systemowego skracania czasu trwania studiów, obarczonych licznymi zastrzeżeniami prawnymi i jakościowymi. Decyzje o ewentualnym odbywaniu studiów w ramach indywidualnej organizacji powinny zapadać po rzetelnym poznaniu studenta i na podstawie jego rzeczywistej sytuacji, przygotowania merytorycznego, dojrzałości, a nie *ex ante* w procedurze rekrutacyjnej.

Biorąc pod uwagę powyższe, zarzut zostaje podtrzymany.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wywiodła, jak niżej.

„Zgodnie z ustalonym przez Senat Uniwersytetu SWPS programem studiów, jednolite studia magisterskie na kierunku psychologia realizowane są w wymiarze 10 semestrów i obejmują 300 punktów ECTS – co odpowiada wymaganiom art. 65 ust. 5 PSWiN. Dotyczy to również studiów określonych jako studia *psychologia dla licencjatów i magistrów w indywidualnej organizacji studiów*. Uniwersytet SWPS przykłada ogromną wagę do jakości kształcenia na kierunku psychologia, mając na względzie odpowiedzialność jaka wiąże się z przygotowaniem osób studiujących do wykonywania zawodu zaufania publicznego – psychologa. Od lat angażujemy się (również jako inicjatorzy) w dyskusje o standardach kształcenia psychologicznego oraz wykonywania zawodu psychologa i psychoterapeuty, prowadzimy badania naukowe i analizy tego tematu. Tworząc możliwość kształcenia psychologicznego dla osób posiadających wykształcenie wyższe w innych obszarach, Uniwersytet SWPS z pewnością

nie zmierzał do obejścia przepisów prawa i nieuprawnionego skrócenia czasu trwania studiów, co mogłoby skutkować obniżeniem jakości kształcenia i osiąganych efektów uczenia się. Byłoby to sprzeczne z polityką i misją społeczną uczelni.

W uzasadnieniu Uchwały PKA wskazano: *„Odbywanie studiów według indywidualnej organizacji studiów stanowi uprawnienie jednostkowe uruchamiane wolą studenta (nie osoby ubiegającej się o przyjęcie na studia). Wprowadzenie wszczynania z urzędu postępowania w sprawie przyznania dla całej grupy osób ubiegających się o przyjęcie na studia (w sytuacji, gdy odbywanie studiów wedle indywidualnej organizacji jest uprawnieniem studenta) kreuje wyłącznie pozorną indywidualizację, w istocie odtwarzając odrębny wariant programu bez podstawy ustawowej (...), a jego ukrytym celem jest usankcjonowanie systemowego skrócenia ustawowego minimalnego czasu trwania studiów”.*

Podkreślamy raz jeszcze, że Uniwersytet SWPS nie prowadzi odrębnych studiów dla licencjatów i magistrów – oferuje wyłącznie jednolite studia magisterskie, a kandydaci posiadający dyplom ukończenia innych studiów wyższych uczestniczą w takiej samej procedurze rekrutacyjnej co inni kandydaci. Możliwość ukończenia studiów w czasie krótszym niż standardowe 10 semestrów jest wyłącznie efektem zastosowania indywidualnej organizacji studiów (IOS), przewidzianej w art. 85 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, który gwarantuje osobom studiującym prawo do przenoszenia i uznawania punktów ECTS.

Zgodnie z duchem przepisów o IOS (legalna definicja IOS nie została bowiem określona ani utrwalona w orzecznictwie sądów), nie zmienia on programu studiów – jest to rozwiązanie administracyjne służące dostosowaniu ścieżki kształcenia do indywidualnych potrzeb i wcześniejszych osiągnięć osoby studiującej. Co więcej, w orzecznictwie sądów podkreśla się, że IOS jest materią pozostawioną do autonomicznej regulacji uczelniom (por. Wyrok WSA w Poznaniu z 22.09.2020 r., II SA/Po 171/20, LEX nr 3117140). Zgodnie z treścią tego wyroku: *„Ponieważ ustawodawca nie doprecyzowuje na czym polega indywidualna organizacja studiów jako jedno z podstawowych uprawnień studenta, warunki jego przyznania, a także innych uprawnień niewynikających z P.s.w.n. reguluje Regulamin studiów. (...)”.*

Również komentarze do ustawy potwierdzają taką interpretację IOS: *„Konsekwencją tych regulacji może być zarówno umożliwienie studentowi ukończenia studiów w terminie krótszym niż przyjęty w planie studiów, jak i wydłużenie czasu studiów ze względu na szczególne okoliczności życiowe studenta.”* (Mrozowska, A. (2019). Komentarz do art. 85. W J. Woźnicki (Red.), *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz*).

Podejście umożliwiające indywidualną organizację studiów realizuje również europejską politykę w obszarze szkolnictwa wyższego. Dokumenty Procesu Bolońskiego (m.in. *Bologna Declaration, Yerevan Communiqué*) podkreślają znaczenie elastyczności programów studiów, uznawania wcześniejszych osiągnięć edukacyjnych (Recognition of Prior Learning, RPL) oraz tworzenia ścieżek kształcenia sprzyjających realizacji idei uczenia się przez całe życie, czyli *lifelong learning* jako jednej z dwudziestu zasad tworzących Europejski Filar Praw Społecznych (zgodnie z porozumieniem na szczycie w Porto z 7 maja 2021 r.). W Zaleceniach Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie, opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (z 6 maja 2008 roku) wskazano przesłanki stojące za realizacją idei uczenia się przez całe życie: *„Poszerzanie i uznawanie wiedzy, umiejętności i kompetencji obywateli ma kluczowe znaczenie dla ich rozwoju osobistego, konkurencyjności, zatrudnienia i spójności społecznej Wspólnoty. (...) Należy zatem promować i zwiększać na szczeblu krajowym*

i wspólnotowym dostęp do uczenia się przez całe życie i uczestnictwo w nim wszystkich osób, w tym do osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, a także korzystanie z kwalifikacji”. Dla osób posiadających już dyplom wyższej uczelni, IOS stanowi formę tzw. reskillingu, pozwalającą na efektywne wykorzystanie zdobytej wcześniej wiedzy i umiejętności i kompetencji społecznych oraz szybsze wejście na rynek pracy z nowymi kwalifikacjami, zwłaszcza w obliczu niedoborów kadr. Takie rozwiązania są zgodne z priorytetami Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego (EHEA), który promuje indywidualizację ścieżek kształcenia i mobilność edukacyjną.

W tym kontekście Uniwersytet SWPS nie tylko realizuje wytyczne europejskie dotyczące indywidualizacji ścieżek kształcenia, ale także uwzględnia potrzeby społeczne, w tym wypadku rosnące zapotrzebowanie na psychologów w województwie śląskim, podkarpackim, opolskim. Zapotrzebowanie to wynika z powszechnie diagnozowanych problemów zdrowia psychicznego w tym szczególnie młodzieży oraz rosnącego zainteresowania przekwalifikowaniem zawodowym w kierunku psychologii. W regionie funkcjonuje ograniczona liczba publicznych poradni i psychologów szkolnych, co wskazuje na realną potrzebę kształcenia nowych specjalistów. W samym województwie śląskim wakaty obejmują ponad 20% etatów – w lipcu 2024 r. zgłoszono 285 wolnych miejsc pracy i 872 ogłoszenia w serwisach rekrutacyjnych. Region dysponuje 125 poradniami psychologiczno-pedagogicznymi (10,26% krajowej liczby), z czego sześć znajduje się w Katowicach. Na Podkarpaciu działają jedynie 53 poradnie (4,35%), przy 264 zgłoszonych wakatach, a w województwie opolskim – zaledwie 23 poradnie (1,89%) i 112 poszukiwanych psychologów (prawo.pl, coig.com.pl, medexpress.pl, pl.jooble.org, bip.katowice.eu).

Podsumowując, wyodrębnienie spośród kandydatów na studia na kierunku psychologia grupy osób posiadających tytuł zawodowy, wynika wyłącznie z optymalizacji procesu rekrutacji. IOS jest wprawdzie jednym z podstawowych uprawnień osób studiujących, ale rzadko rozpatrywanym w początkach studiowania, gdzie wiedza o możliwości indywidualnego kształtowania ścieżek edukacji jest niewielka. Celem Uniwersytetu SWPS jest zakomunikowanie już na etapie decydowania o podejmowaniu studiów możliwych i optymalnych ścieżek edukacji oraz jasne sprecyzowanie warunków kandydowania i studiowania w przypadkach wymagających IOS. Grupa osób legitymujących się wcześniejszym wykształceniem wyższym łączy nie tylko zainteresowanie psychologią, ale także chęć przyspieszenia studiów oraz potrzebą i możliwością uznania wybranych efektów uczenia się osiągniętych na wcześniejszych etapach edukacji. Uczelnia, wychodząc naprzeciw potrzebom tych kandydatów oraz wyraźnym niedoborom na rynku pracy psychologów, stara się zoptymalizować proces rekrutacji i kształcenia, z poszanowaniem wszelkich obowiązków prawnych sformułowanych w ustawie.

Mając na uwadze powyższe argumenty, Uniwersytet SWPS wnosi (jak wskazano wcześniej w piśmie z 26 czerwca 2025 r.) o odstąpienie od zaleceń PKA dotyczących wydłużenia czasu realizacji programu IOS do co najmniej 9 semestrów, podkreślając przy tym, że program studiów, trwający 10 semestrów spełnia wszystkie wymogi ustawowe i jakościowe, jak i potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego.”

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła dodatkowe wyjaśnienia, które nie niwelują jednak istoty zarzutu. Całość argumentacji Wnioskodawcy koncentruje się głównie na ogólnych deklaracjach dotyczących misji uczelni, elastyczności kształcenia i potrzeb

ryнку pracy, nie odnosząc się jednak w sposób merytoryczny do kluczowych problemów wskazanych w uchwale PKA, dotyczących konstrukcji i realizacji programu kształcenia na kierunku psychologia (3,5-letnie studia dla magistrów). Uczelnia powołuje się na zasadę autonomii szkół wyższych oraz na potrzebę elastycznego dostosowywania programu do zróżnicowanych potrzeb kandydatów, jednak autonomia nie może być interpretowana jako upoważnienie do konstruowania programu studiów w sposób sprzeczny z rozwiązaniami przewidzianym w ustawie. Ponieważ ustawa przewiduje zamknięty katalog poziomów i form kształcenia (pierwszy stopień, drugi stopień, jednolite magisterskie, stacjonarne, niestacjonarne), brak jest podstaw prawnych do tworzenia skróconych lub równoległych wariantów studiów psychologicznych dla osób, które uzyskały wcześniej wykształcenie wyższe. Model polegający na oferowaniu 3,5-letniego toku kształcenia w ramach jednolitych studiów magisterskich, stwarza pozory legalności, jednak w istocie stanowi działanie mające na celu obejście prawa (*in fraudem legis*).

Odnosząc się do argumentu Uczelni, że program jednolitych studiów magisterskich obejmuje 10 semestrów i 300 punktów ECTS, należy zauważyć, że samo formalne spełnienie wymogów liczby semestrów i punktów nie oznacza, że uczelnia może skracać program dla wybranej grupy studentów bez ryzyka utraty integralności efektów uczenia się. PKA, działając w ramach swoich kompetencji, ma obowiązek ocenić, czy w wyniku takich skróceń nie dochodzi do uszczuplenia kluczowych komponentów kształcenia. We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie przedstawiono żadnych analiz potwierdzających, że jakość realizacji efektów uczenia się osiąganych przez studentów korzystających ze „skróconej ścieżki” jest równoważna z jakością realizacji efektów w ramach tradycyjnego, pełnego cyklu zajęć. Wobec braku takich dowodów zasadne jest stanowisko PKA, iż realizacja programu w tak mocno skróconym czasie, może prowadzić do obniżenia jakości przygotowania zawodowego psychologa.

Nieprzekonujący pozostaje również argument Uczelni, że skrócenie programu odbywa się w ramach indywidualnej organizacji studiów (IOS). IOS, zgodnie z art. 85 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571), ma charakter indywidualnego uprawnienia studenta, przyznanego decyzją rektora w wyjątkowych sytuacjach, i nie może stanowić podstawy do systemowego skracania programu dla całej kategorii kandydatów. Takie działanie realnie prowadzi do utworzenia odrębnego wariantu studiów, nie przewidzianego ustawowym reżimem. Dodatkowo, w regulaminie studiów Uniwersytetu SWPS brak jest precyzyjnych zasad i ograniczeń dotyczących stosowania IOS w sposób gwarantujący utrzymanie jakości i integralności programu. Stosowanie IOS jako mechanizmu skrócenia studiów dla magistrów nie spełnia zatem warunków przejrzystości, proporcjonalności i zgodności z delegacją ustawową, co w pełni uzasadnia zastrzeżenia PKA.

W związku z powyższym sformułowane uprzednio **zarzuty pozostają w mocy**.

Prezydium PKA stwierdza tym samym brak podstaw do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 2.

W odniesieniu do kryterium 3:

Warunki przyjęcia na niestacjonarne jednolite studia magisterskie dla licencjatów i magistrów, trwające 7 semestrów, zostały określone w sposób nieprawidłowy. Kryteria przyjęcia nie zapewniają odpowiedniej selektywności, a procedura rekrutacyjna nie umożliwia skutecznej oceny przygotowania kandydatów pod kątem efektów uczenia się niezbędnych do

wykonywania zawodu psychologa, uzyskanych na wcześniejszych etapach kształcenia. W konsekwencji istnieje ryzyko przyjęcia na studia osób, które nie posiadają wystarczającego wykształcenia kierunkowego lub kompetencji podstawowych, co znacząco ogranicza albo całkowicie uniemożliwia osiągnięcie efektów uczenia się na poziomie zapewniającym późniejsze wykonywanie zawodu psychologa. Prowadzenie tych studiów oraz rekrutowanie na nie kandydatów nie jest zgodne z przepisami prawa oraz zasadami etyki zawodowej, które nakładają na uczelnię obowiązek ochrony jakości kształcenia, w szczególności w zawodach zaufania publicznego. Niezapewnienie selektywności oraz prawidłowości procesu rekrutacji narusza standardy kształcenia obowiązujące na kierunku psychologia, co może skutkować obniżeniem jakości usług psychologicznych świadczonych w przyszłości przez absolwentów. W odpowiedzi na powyższy zarzut Uczelnia zapowiada zmianę kryteriów rekrutacji na jednolite studia magisterskie na kierunku psychologia i przyjmowanie kandydatów w procedurze uwzględniającej możliwość przyznawania indywidualnej organizacji studiów od pierwszego roku na kierunku psychologia. Z uwagi na trwającą rekrutację planuje wprowadzenie tych zmian w życie od roku akademickiego 2026/2027. Uczelnia zapewnia, iż dla wszystkich kandydatów na jednolite studia magisterskie na kierunku psychologia wprowadzone zostaną jednolite zasady oparte na listach rankingowych: liczyć się będą dwa najlepiej zdane pisemne przedmioty maturalne (z ewentualnym trzecim jako rozstrzygającym przy remisie), a liczba osób na liście nie przekroczy limitu miejsc, co ma zapewnić selektywność doboru i wymagane przygotowanie bazowe.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej – przedstawiając stanowisko odnoszące się do planowanych zmian opisanych w odpowiedzi Uczelni na zarzut dotyczący nieuprawnionego prowadzenia przez Filię w Katowicach jednolitych studiów magisterskich na kierunku psychologia w formie niestacjonarnej dla licencjatów i magistrów, których czas trwania określono na min. 7 semestrów – uwzględniło również stanowisko związane z powyższym zarzutem, wskazującym na nieprawidłowości w warunkach przyjęcia osób posiadających tytuł zawodowy magistra lub licencjata na studia jednolite magisterskie na kierunku psychologia. Prezydium PKA wnikliwie i w sposób usystematyzowany omówiło w nim argumenty wskazujące na brak prawnych i jakościowych podstaw do proponowanych przez Uczelnię zmian mających na celu systemowe skrócenie minimalnego okresu odbywania studiów na kierunku psychologia prowadzonego na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim dla kandydatów posiadających tytuł zawodowy magistra lub licencjata, jak również wykazało, że – w świetle uchwały nr 76/2025 Senatu Uniwersytetu SWPS z dnia 27 czerwca 2025 roku w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia na Uniwersytecie SWPS w roku akademickim 2026/2027 – zasady kwalifikacji na jednolite studia magisterskie na kierunku psychologia, wbrew zapewnieniom zawartym w odpowiedzi Uczelni, nie są jednakowe dla kandydatów posiadających tytuł zawodowy magistra lub licencjata oraz kandydatów nielegitymujących się tytułem zawodowym, gdyż dla kandydatów legitymujących się tytułem zawodowym stworzono odrębną ścieżkę rekrutacyjną. W związku z powyższym zarzut zostaje utrzymany.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wywiodła, jak niżej.

„Uwagi Zespołu Oceniającego PKA, dotyczące zasad rekrutacji, harmonogramu programu studiów oraz możliwości przyznawania IOS zostały, w opinii Uniwersytetu SWPS, uwzględnione w odpowiednich aktach wewnętrznych (uchwała rekrutacyjna i regulamin studiowania).

W naszej opinii zarzut PKA: „(...) zasady kwalifikacji na jednolite studia magisterskie na kierunku psychologia, wbrew zapewnieniom zawartym w odpowiedzi Uczelni, nie są jednakowe dla kandydatów nielegitymujących się tytułem zawodowym, gdyż dla kandydatów legitymujących się tytułem zawodowym stworzono odrębną ścieżkę rekrutacyjną” nie znajduje odzwierciedlenia w aktualnych regulacjach wewnętrznych uczelni.

Jeśli jednak, w opinii ekspertów, nadal zapisy te wymagają doprecyzowania, Uniwersytet SWPS deklaruje dalszą pracę nad doskonaleniem opisu zasad rekrutacji, aby było bardziej czytelne, że rekrutacja na kierunek psychologia dla osób z wcześniejszym wyższym wykształceniem odbywała się na zasadach tożsamyh do innych grup kandydatów na kierunek psychologia, a IOS może być przyznawany tylko w przypadku osób o statusie studenta i na ich wniossek.

Równocześnie wyjaśniamy w tym miejscu, że odrębna data rozpoczęcia rekrutacji dla tej grupy kandydatów wynika ze względów organizacyjnych (brak konieczności dostosowania rekrutacji do terminarza matur), a obowiązek złożenia dodatkowych dokumentów przez kandydatów – z konieczności zweryfikowania podstaw do przyznania IOS.

Będziemy wdzięczni za wskazanie zapisów, które w szczególności odbiegają od oczekiwań PKA lub wymagają wyjaśnienia na etapie ponownego rozpatrywania sprawy, tak abyśmy mogli bardziej precyzyjnie dostosować wewnętrzne regulacje do Państwa zaleceń.

Zgodnie z powyższym, Uniwersytet SWPS wnosi o przyjęcie powyższej argumentacji i wycofanie zaleceń dotyczących kryterium 3 oraz uznanie kryterium jako spełnionego w całości.

Kończąc, pragniemy podkreślić, że we wszystkich kampusach Uniwersytetu SWPS obowiązuje jednolity standard kształcenia psychologii. Służy on zapewnieniu wysokiej jakości kształcenia na każdym etapie i w każdej lokalizacji prowadzenia zajęć. Wprowadzenie wspólnych zasad rekrutacji jest więc nie tylko gwarancją spójności i równości edukacyjnej, ale także fundamentem budowania przejrzystego, efektywnego i mierzalnego systemu jakości kształcenia, który zapewnia absolwentom pełne przygotowanie do wymagań rynku pracy oraz dalszego kształcenia.

W toku wcześniejszej oceny programowej kierunku psychologia w Katowicach (Uchwała nr 480/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 29 czerwca 2023 roku), PKA nie stwierdziła żadnych nieprawidłowości w zakresie indywidualnej organizacji studiów ani sposobu rekrutacji, a także nie formułowała w tym względzie zaleceń ani rekomendacji. Od tego czasu zarówno zasady rekrutacji, jak i realizacja IOS na kierunku nie uległy zmianie (poza zmianami jakie wprowadziliśmy w ostatnim czasie, zgodnie z zaleceniami PKA dotyczącymi przedmiotowej sprawy). Nie zmieniły się również obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa ani standardy kształcenia. Podobnie, w żadnej z lokalizacji Uczelni, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji programu studiów i osiągnięcia efektów uczenia się.

W pozostałych lokalizacjach, w których prowadzone są studia psychologiczne, w tym jednolite studia magisterskie, ów jednolity standard kształcenia został oceniony pozytywnie na okres 6 lat. W tej sytuacji ubolewamy nad niespójnością ocen PKA.

Uchwały PKA dotyczące ocen psychologii (od momentu przyjęcia jednolitego standardu programowego) na Uniwersytecie SWPS:

- psychologia we Wrocławiu (2024/2025) – ocena pozytywna – Uchwała nr 342/2025 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 maja 2025 r.
- psychologia w Warszawie (2023/2024) – ocena pozytywna – Uchwała nr 394/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 19 czerwca 2024 r.

- psychologia w Poznaniu (2022/2023) – ocena pozytywna – Uchwała nr 481/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 23 czerwca 2023 r.
- psychologia w Sopocie (2022/2023) – ocena pozytywna – Uchwała nr 849/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 18 września 2023 r.

Równoczesna wydana pozytywna ocena na pełny, sześcioletni okres dla studiów pierwszego i drugiego stopnia dla filii w Katowicach (Uchwała nr 709/2025 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 4 września 2025 r.), potwierdza, że programy te spełniają standardy jakości we wszystkich kryteriach.

Pozostajemy do dyspozycji Polskiej Komisji Akredytacyjnej, jeśli powyższe wyjaśnienia wymagać będą dalszego doprecyzowania. Dziękujemy jednocześnie za wszystkie uwagi zgłoszone w procesie oceny, które z pewnością przyczynią się do doskonalenia kształcenia na kierunku psychologia. Mamy nadzieję na docenienie wysiłków Uniwersytetu SWPS zmierzających do doskonalenia jakości kształcenia w zakresie psychologii dla absolwentów innych kierunków studiów zainteresowanych rozwijaniem nowych kompetencji.”

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła dodatkowe wyjaśnienia, które nie niwelują jednak istoty zarzutu. Uczelnia deklaruje wprowadzenie jednolitych zasad rekrutacji dla wszystkich kandydatów na kierunek psychologia, niezależnie od posiadanego wykształcenia, a także wdrożenie nowych rozwiązań proceduralnych w roku akademickim 2026/2027. Jednakże przedstawione argumenty i planowane działania mają charakter deklaracyjny i nie stanowią wystarczającego dowodu na usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie zasad przyjęć na studia jednolite magisterskie trwające 7 semestrów dla osób z tytułem zawodowym magistra lub licencjata.

Z analizy obowiązujących dokumentów wewnętrznych uczelni, w tym uchwały nr 76/2025 Senatu Uniwersytetu SWPS z dnia 27 czerwca 2025 r., wynika, że pomimo zapewnień o ujednoliceniu zasad, nadal utrzymano odrębną ścieżkę rekrutacyjną dla kandydatów posiadających już tytuł zawodowy. Odrębność ta, niezależnie od intencji organizacyjnych, prowadzi do braku rzeczywistej równości warunków rekrutacji, a tym samym nie gwarantuje selektywności ani weryfikacji przygotowania merytorycznego kandydatów w sposób zgodny z obowiązującymi standardami dla kierunku psychologia.

Ponadto, dopuszczenie możliwości przyznawania indywidualnej organizacji studiów (IOS) już na etapie rekrutacji, jest rozwiązaniem nieprawidłowym. IOS może być przyznawany wyłącznie studentom w toku studiów, na ich wnioski, po ocenie ich indywidualnych potrzeb i sytuacji dydaktycznej. Włączenie tej możliwości w procedurę przyjęcia na studia stwarza sytuację nieuprawnionego skrócenia procesu kształcenia, co jest niezgodne z ramami programowymi dla jednolitych studiów magisterskich w dziedzinie psychologii i była już o tym mowa w zakresie kryterium 2.

Obowiązujące i planowane przez Uczelnię rozwiązania nie eliminują zasadniczych zastrzeżeń PKA dotyczących:

- braku jednoznacznie określonego i weryfikowalnego systemu oceny przygotowania kandydatów z wcześniejszym wykształceniem wyższym,
- braku selektywności rekrutacji,
- niezgodności przyjętej konstrukcji procesu rekrutacyjnego z przepisami dotyczącymi jednolitych studiów magisterskich i etyką kształcenia w zawodach zaufania publicznego,

— ryzyka obniżenia jakości kształcenia i niepełnego osiągnięcia efektów uczenia się niezbędnych do wykonywania zawodu psychologa.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

Prezydium PKA stwierdza tym samym brak podstaw do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 3.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 2:

Zaleca się dostosowanie programu niestacjonarnych jednolitych studiów magisterskich na kierunku psychologia dla licencjatów i magistrów (jednolitych studiów magisterskich w indywidualnej organizacji studiów) do wymogów art. 65 ust. 5 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce przez wydłużenie okresu ich realizacji do co najmniej 9 semestrów. Należy również odpowiednio dostosować rozkład punktów ECTS i nakładu pracy studenta, tak aby był on realny do poniesienia w semestrze akademickim.

W odniesieniu do kryterium 3:

Zaleca się dostosowanie warunków przyjęcia na niestacjonarne jednolite studia magisterskie na kierunku psychologia dla kandydatów posiadających tytuł zawodowy magistra lub licencjata do obowiązujących przepisów prawa, w szczególności do art. 69 ust. 2, art. 70 ust. 3 oraz art. 85 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, oraz zasad etyki zawodowej właściwych dla zawodów zaufania publicznego. W szczególności zaleca się wprowadzenie kryteriów rekrutacyjnych zapewniających odpowiednią selektywność i umożliwiających skuteczną weryfikację, czy kandydaci posiadają niezbędną wiedzę i kompetencje bazowe umożliwiające osiąganie efektów uczenia się przypisanych do studiów na poziomie magisterskim. Niezbędne jest również zapewnienie, aby przyjęcie na studia odbywało się w sposób gwarantujący, że kandydaci będą w stanie nabyć pełne kwalifikacje do wykonywania zawodu psychologa. Zalecenie to powinno być realizowane łącznie z zaleceniem związanym z zakresem oceny w kryterium 2.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 2

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 3.

§ 3

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające na kierunku psychologia na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2026/2027.

§ 4

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uniwersytetu SWPS w Warszawie.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej